

Verslag rondetafelgesprek 5 november 2020

Aanwezig:

Organisatie (op alfabet van uitgeschreven organisatiennaam)	Naam afgevaardigde (n)
KNB: Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie	[REDACTED]
MfN: Mediatorsfederatie Nederland	[REDACTED] (namens het MfN-Register) en [REDACTED] (namens het MfN-bestuur)
NIP: Nederlands Instituut van Psychologen	[REDACTED]
NMv: Nederlandse Mediatorsvereniging	[REDACTED]
NOvA: Nederlandse Orde van Advocaten	[REDACTED]
vFAS: Nederlandse vereniging Familie- en erfrecht Advocaten Scheidingsmediators	[REDACTED]
NVVMA: Nederlandse vereniging Mediation Advocaten	[REDACTED]
Raad voor de Rechtspraak (hierna: RvdR)	[REDACTED] (namens de Expertgroep Maatwerk en Mediation) en [REDACTED] (namens de Raad voor de Rechtspraak, strategie)
Raad voor rechtsbijstand (hierna: rvr)	[REDACTED]
RICS: Royal Institution of Chartered Surveyors	[REDACTED]
VMO: Vereniging Mediators Overheid	[REDACTED]
VMN: Vereniging van Mediators in het Notariaat	[REDACTED]
VMSZ: Vereniging van Mediators in Strafzaken	[REDACTED]
VFM: Vereniging voor Fiscale Mediation	[REDACTED]
J&V	
[REDACTED]	(afdelingshoofd Rechtspraak en geschiloplossing)
[REDACTED]	(coördinerend beleidsmedewerker)
[REDACTED]	(beleidsmedewerker)
[REDACTED]	(beleidsmedewerker)
[REDACTED]	(studentstagiaire, verslag)
[REDACTED]	(wetgevingsjurist sector staats- en bestuursrecht)

[REDACTED] (wetgevingsjurist sector privaatrecht)
[REDACTED] (Rijkstraine, technische ondersteuning)

_____ heet iedereen welkom en meldt twee deelnemers af: ADR-Registers en KBvG. VMN spreekt ook namens de KNB. _____ legt de bedoeling en werkwijze van de bijeenkomst uit. In de vooraf toegestuurde notitie zijn de contouren van de inrichting van het kwaliteitssysteem behorend bij het overheidsregister en de vormgeving van de aansluiting bij het goede dat in de beroepsgroep al is ontwikkeld weergegeven. Middels een presentatie zullen deze contouren nader worden toegelicht, waarna in twee rondes de deelnemers op de notitie aan de hand van de daarin opgenomen vragen kunnen reageren. Bij de eerste vraag is dit in alfabetische volgorde van de organisaties en bij de tweede vraag in omgekeerd alfabetische volgorde.

_____ geeft de presentatie met een toelichting op de rondgestuurde uitgangspunten, waarna _____ de eerste ronde opent voor een reactie op de in de notitie opgenomen randvoorwaarden en uitgangspunten.

De MfN merkt op dat uit het stuk niet duidelijk blijkt wat onder een beroepsorganisatie wordt verstaan en vraagt hoe een beroepsorganisatie in het voorstel gedefinieerd zal worden. Daarnaast stelt de MfN vragen over de beoogde veranderingen die het voorstel met zich mee moet gaan brengen ten opzichte van de huidige situatie en vraagt naar de kosten en baten van het voorstel voor de praktijk. Tot slot vraagt de MfN naar de wijze waarop de inspraak van het veld wordt geregeld in het vervolgtraject (in een overheidsregister zoals we dat nu kennen in een rondetafeloverleg met MfN, Rvdr, RvR en JL).

Het NIP geeft aan te begrijpen dat het register een onderdeel is van het grotere geheel van het voorstel, maar merkt op met name veel waarde te hechten aan de bevordering van mediation. Het NIP merkt op dat de afgelopen 20 jaar een kwaliteitssysteem is opgebouwd door MfN (o.a. toetsen, peer review) en dit zal in de toekomst verder doorontwikkeld worden. Daarnaast vraagt het NIP of de beëindiging van een geschil met het voorstel een resultaatverplichting is, waarbij het resultaat de doorslag geeft, nu dit een te beperkte opvatting zou zijn.

De NMv geeft aan dat de ervaring met 1.800 leden is dat de rechtzoekende de mediator weet te vinden. De doelstelling om mediation te bevorderen ziet de NMv minder terug en vraagt zich af wat de meerwaarde voor een mediator is om zich in te schrijven in het overheidsregister. In de notitie wordt gesproken dat mediators vindbaar moeten zijn door 'rechtzoekenden'. In de praktijk zijn partijen die mediators zoeken, juist NIET naar het recht op zoek (89% van de mediations gaan niet over het recht / cijfers februari 2019). De mediator is vindbaar voor de samenleving in mijn optiek. Een register opzetten en inrichten waarbij wij nog niet weten wat dit voor de beëdigd mediator betekent is nog geen mening over te vormen. Een overheidsregister waarin mediators niet het comfort krijgen lijkt minder effectief of heeft een andere volgorde nodig. Comfort zoals: de opt-outclausule en de mediationclausule.

De NOvA onderstreept dat indien de huidige praktijk al goed werkt er geen reden is om met regelgeving te komen, nu wetgeving geen doel op zich is. Om die reden vraagt de NOvA zich af of er achterliggende doelstellingen worden nagestreefd met het voorstel, bijvoorbeeld begrotingsdoelstellingen. Indien de achterliggende gedachte is dat de transparantie moet worden vergroot, kan het register van de raad voor rechtsbijstand openbaar worden gemaakt en opengesteld voor andere stakeholders.

De vFAS merkt op dat er door de deelnemers veel vragen worden gesteld naar aanleiding van de notitie van het ministerie en deelt deze behoefte. Enkele punten die onduidelijk zijn betreft bijvoorbeeld de invulling van definities en uitgangspunten en de meerwaarde van het overheidsregister ten opzichte van wat er reeds is opgebouwd in de praktijk. De vFAS is een groot voorstander van mediationwetgeving, de beëdigd

mediator en een wettelijk register voor mediators. Een versplintering van registers is echter nooit de bedoeling geweest en voorkomen moet worden dat het wetsvoorstel en het wettelijk register enkel resulteert in een kostenverhoging voor mediators. Tot slot is het van belang dat er met het oog op de kwaliteit van mediation aandacht is voor de verschillende soorten mediators. De vFAS heeft bijvoorbeeld de strengste regels voor advocaat-scheidingsmediators.

NVVMA vraagt naar het oorspronkelijke hoofddoel van het wetsvoorstel, namelijk de bevordering van mediation, nu in de titel 'Wet beëdigd mediator' is opgenomen in plaats van 'Wet bevordering mediation'. Tevens stelt de NVVMA de vraag waaruit blijkt dat een rechtzoekende momenteel niet zijn weg naar een goede mediator weet te vinden en merkt op dat niet duidelijk wordt hoe het goede dat ontwikkeld is in de praktijk behouden blijft. Tot slot vraagt de NVVMA naar de betekenis van de genoemde proportionaliteitstoets en toetredingsdrempels als randvoorwaarden.

De EMM/Rvdr benadrukt dat de kwaliteit van mediators essentieel is bij de verwijzingen vanuit de rechtspraak. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de kwaliteit van de in te schakelen mediators gewaarborgd moet blijven en er dient controle op te zijn zodat ook gehandhaafd wordt. De huidige werkwijze (betrokkenheid van de rechtspraak bij de totstandkoming van de jaarlijkse inschrijvingseisen van de rvr) biedt de garantie en ruimte ten aanzien van het waarborgen van de kwaliteit. De EMM/Rvdr vraagt naar de wijze waarop de betrokkenheid van de rechtspraak gewaarborgd wordt. Indien er een wettelijke regeling met overheidsregister mediators komt, is het voor de rechtspraak belangrijk om ook dan invloed uit te kunnen oefenen ten aanzien van de kwaliteit van de mediators.

Een belangrijk punt ten aanzien van de inschrijfvoorwaarden, betreft bijvoorbeeld de ervaringseis, die voor wat betreft de EMM/Rvdr essentieel is.

Het is de vraag welke grondslag en invloed er is/komt voor de rechtspraak in het nieuwe wettelijke register t.a.v. het borgen van de kwaliteit van de mediators die worden ingezet bij verwijzingen vanuit de rechtspraak.

De Rvr vraagt naar de concrete verbeteringen voor de burger die dit wetsvoorstel te weeg moet brengen en op welke wijze de kwaliteit verbeterd wordt. Tevens is het de vraag of het voorstel kostentechnisch haalbaar is.

RICS licht toe zakelijke mediations en geschillen te verrichten, waarbij vakinhoudelijke kennis van groot belang is. Het is dan ook van belang dat op basis van de aard van het geschil er een gelaagdheid is in het register die voor een ieder kenbaar is. RICS vraagt vervolgens naar de wijze waarop de beëdiging in zijn werk gaat en of dit bijvoorbeeld bij een rechtbank plaatsvindt.

De VMO vraagt naar welk probleem met het voorstel wordt opgelost, als de huidige praktijk goed functioneert. De VMO merkt daarbij op geen oordeel te kunnen vellen over de voorliggende onderwerpen zonder het grotere geheel van het voorstel te kunnen overzien. Het bevorderen van mediation zou moeten plaatsvinden middels de wijziging van andere wetten waarin naar mediation wordt verwezen zoals de Algemene wet bestuursrecht en het Burgerlijk Wetboek. De bestaande veelkleurige praktijk waaronder informele werkvormen moet in stand blijven.

De VMN geeft aan ook namens de KNB te spreken en de bevordering van mediation van belang te vinden. Daarbij vraagt de VMN aandacht voor de verhouding tussen het overheidsregister en het MfN-register en welk probleem het overheidsregister moet oplossen. De beheersing van kosten is ook van belang mede gelet op het feit dat niet iedere mediator fulltime bezig is met mediation. De verschillende soorten mediation

moeten niet uit het oog worden verloren. De KNB geeft ook aan kwaliteit erg van belang te vinden.

De VMSZ vraagt naar de achtergrond van de keuze om bij toevoegingen het gebruik van een beëdigd mediator verplicht te stellen, terwijl bij gerechten enkel bij voorkeur gebruik wordt gemaakt van beëdigd mediators. De VMSZ licht toe dat al zijn leden geregistreerd staan in het MfN-register, omdat dat register de beste garantie biedt op kwaliteit. Daarmee wordt het kostenaspect van het voorstel relevant. Het risico ontstaat dat met de instelling van een overheidsregister voor beëdigd mediators vanwege het kostenaspect er een leegloop ontstaat van andere registers ten koste van de kwaliteit die juist in de voorgaande jaren is opgebouwd.

De VFM merkt op geen vragen te hebben, maar wel een opmerking. De VFM geeft aan blij te zijn met het voorstel omdat dit een uitdrukkelijke stimulering kan zijn voor mediators. Er zijn genoeg conflicten in het fiscale gebied, maar door het ontbreken van wetgeving wordt mediation onvoldoende ingezet. De VFM kijkt dan ook reikhalzend uit naar het wetsvoorstel.

Na afloop van de eerste reactieronde geeft [REDACTED] het woord aan [REDACTED]. [REDACTED] geeft aan vooral veel vragen te hebben gehoord. Ten aanzien van de vraag naar het grotere geheel licht [REDACTED] toe dat het inderdaad een onderdeel is van een groter geheel, waarvan de contouren in de brief van 20 januari van dit jaar zijn weergegeven.

Het wetsvoorstel zal onder meer kwaliteitswaarborgen voor mediators en hun dienstverlening bevatten, die zijn ingeschreven in een wettelijk onder de verantwoordelijkheid van de Minister voor Rechtsbescherming beheert register voor mediators. De inschrijving in dit overheidsregister brengt voor de individuele mediator naast bepaalde plichten, bepaalde rechten met zich mee zoals verwoord in het eerder verspreide stuk en toegelicht in de presentatie. Daarnaast zal het wetsvoorstel bepalingen bevatten die zorgen voor betere aansluiting tussen gerechtelijke en buitengerechtelijke geschiloplossing.

[REDACTED] licht toe dat naar aanleiding van de gesprekken die de afgelopen zomer zijn gevoerd, bleek dat met name de wijze waarop het overheidsregister aan kan sluiten op het goede dat in de praktijk is ontwikkeld, uitwerking behoefde zodat dat onderdeel verder besproken kon worden. Tegelijkertijd wordt uiteraard verder gewerkt aan de andere onderdelen van het wetsvoorstel.

Voor wat betreft de vandaag gestelde vragen naar nut en noodzaak merkt Van Kouwen op dat in de brief van 20 januari jl. en de stukken die zijn verspreid op het nut en de noodzaak is ingegaan. De kwaliteitsborging wordt gekoppeld aan de introductie van een openbaar overheidsregister waarin mediators die voldoen aan de te stellen kwaliteitseisen, op hun verzoek worden ingeschreven en beëdigd. Door meer inzicht voor rechtzoekenden in de kwaliteit van mediators, moet het register rechtzoekenden meer zekerheid en transparantie bieden. Een mediator die in het overheidsregister staat ingeschreven krijgt een beschermde titel en verschoningsrecht.

Ten aanzien van de vraag hoe de beroepsgroep betrokken blijft geldt dat vanaf juli het ministerie in gesprek is met de beroepsgroep om de inspraak aan de voorkant van het wetsvoorstel op te halen. Bij de inrichting van het register is een belangrijk uitgangspunt dat wordt aangesloten bij het goede dat door de beroepsgroep is ontwikkeld en dit ook te behouden, zoals ook opgenomen als uitgangspunt in het stuk dat voorafgaand aan deze bijeenkomst is verspreid. In het verdere proces zal dit nog nader worden vormgegeven, maar het uitgangspunt is dat de betrokkenheid van de beroepsgroep en

de rechtspraak ook in het latere traject in stand blijft. Het doel van deze bijeenkomst is echter om voordat die verdere invulling plaatsvindt te inventariseren hoe er wordt aangekeken tegen de voorgestelde oplossing voor het aansluiten bij de praktijk.

Voor wat betreft de vragen over de definitie van de beroepsorganisatie geldt dat dit nog nader wordt uitgewerkt. Deze sessie heeft als doel om eerst de contouren te bespreken.

Tot slot geldt ten aanzien van de beëdiging dat de gedachte is dat dit gebeurt bij de rechtbank.

In aanvulling op [REDACTED] licht [REDACTED] een en ander toe over de randvoorwaarden die van belang zijn bij de totstandkoming van wetgeving. [REDACTED] geeft aan dat als de overheid een bepaald publiek belang naar zich toetrekt middels wetgeving, daarmee tevens een verantwoordelijkheid ontstaat voor de borging van dat belang. Indien de overheid middels regelgeving mediation als methode voor geschilbeslechting bevordert, kan de overheid niet volstaan met de verwijzing naar mediation, maar zal ook gewaarborgd moeten worden dat deze mediation van afdoende kwaliteit is. Daarbij geldt dat er gebalanceerd moet worden binnen een bepaald spectrum. Indien er in het wetsvoorstel alleen sprake zou zijn van een door de overheid beheerd register, wordt geen recht gedaan aan al het goede wat er al in de praktijk is ontwikkeld en schiet je je doel voorbij. Aan het andere uiteinde van het spectrum sluit je volledig aan bij de private registers die in de praktijk bestaan door in de wet naar deze private partijen te verwijzen. Wat er dan echter gebeurt is dat deze private partijen in feite overheid worden en zich ook aan de regels die gelden voor de overheid moeten houden. Omdat ze vervolgens onder ministeriële verantwoordelijkheid vallen gelden er allerlei verplichtingen. Zo zit het Nederlandse publiekrecht in elkaar. De inschrijving in een privaat register krijgt namelijk gevolgen voor de rechtspositie van een burger doordat in de wet naar dit register wordt verwezen. Een rechter kan vervolgens niet anders dan de betreffende organisatie als (zelfstandig) bestuursorgaan aanmerken dat besluiten neemt in de zin van de Algemene wet bestuursrecht met alle gevolgen die de wet daaraan verbindt. Maar zo ver komt het niet omdat een dergelijk wetsvoorstel dat een of meerdere nieuwe zelfstandig bestuursorganen opricht door de verwijzing in de wet naar private registers tijdens de wetgevingsprocedure al op grenzen stuit. Vanwege de duidelijke nadelen van nieuwe zbo's is het huidige kabinetsbeleid namelijk zeer restrictief op dit punt, nog los van de wenselijkheid om de beroepsorganisaties tot zbo's te maken. De Boer geeft aan dat het met andere woorden erop neerkomt dat een wetsvoorstel in dit spectrum de juiste balans moeten hebben. De voorliggende oplossing ten aanzien van het aansluiten bij de kwaliteitseisen van beroepsorganisaties is in feite de enige mogelijkheid die er is, zonder dat de zbo-problematiek om de hoek komt kijken.

Tot slot geeft [REDACTED] nog aan dat naar aanleiding van de vragen over proportionaliteit en toetredingsdrempels er bij de totstandkoming van wetgeving toetsen uitgevoerd moeten worden in de procedure. Naast het reeds genoemde zbo-beleid gaat het bijvoorbeeld om de proportionaliteitstoets gereguleerde beroepen en interne markt aspecten. De wetgever mag bijvoorbeeld niet de mededinging beperken of de interne markt voor diensten beperken.

[REDACTED] refereert nog aan de vraag over een achterliggend belang over de begrotingsdoelstelling waarop [REDACTED] vraagt wat de vraagsteller precies bedoelt met een begrotingsdoelstelling.

De NOVA licht toe dat het wetsvoorstel past binnen een groter geheel, wat betekent dat er gezocht wordt naar sturing van de kosten. Er is een doelstelling ten aanzien van het beheersbaar maken van de kosten, bijvoorbeeld de kosten van rechtsbijstandzaken. Er worden mediators een paar cadeautjes aangeboden, om eraan mee te werken dat

mediation in de keten wordt gevat met beheersing van kosten. Dit terwijl bevorderen van mediation ook op andere manieren kan. De NOvA vraagt of het niet gewoon een verkapte bezuinigingsmaatregel is. Tevens slaagt het wetsvoorstel niet voor de proportionaliteitstoets. De NOvA stelt voor mediation te stimuleren op een andere manier dan met de grondslag dat de kwaliteit van mediation niet goed is.

licht toe dat het wetsvoorstel geen verkapte bezuinigingsmaatregel is en bezuiniging geen doelstelling is van het wetsvoorstel. Daarnaast zijn de kosten van inschrijving in het register voor mediators simpelweg nog niet duidelijk. Een van de uitgangspunten is dat de kosten beheersbaar moeten blijven. Door aan te sluiten bij de private organisaties zoals geschetst in de presentatie, kan een goede balans worden gevonden. Een duur register is niet in het belang van de overheid.

geeft aan dat als het register te duur is, mediation niet wordt gestimuleerd.

De Rvr merkt op dat het nu lijkt alsof er niets is geregeld ten aanzien van mediation. Het doel kan niet zijn om een wet te maken.

geeft aan dat er nu geen wettelijke regeling is. Er zijn nu ook veel mediators die niet aangesloten zijn bij een beroepsorganisatie. Rechtzoekenden die een mediator zoeken moeten in een oogopslag zien of een mediator voldoet aan de kwaliteitswaarborgen. Zo kunnen ze snel een mediator vinden die voldoet aan de kwaliteitseisen.

Pauze

Na de pauze start met het tweede onderdeel, dat ziet op een reactie op de voorgestelde wijze van toetsing van de kwaliteitseisen.

De VFM onderstreept dat ook voor het tweede onderdeel geldt dat zij zich geheel kunnen vinden in wat er nu bedacht is voor de kwaliteitseisen. Het overheidsregister is ook noodzakelijk voor de kwaliteit. Spreker merkt op zelf MfN-mediator te zijn en in het voorstel terugziet dat je via de MfN gemakkelijk beëdigd mediator wordt en dat positief is. Op die manier kan je ook het beste de kwaliteit borgen. Andere organisaties kunnen ook meedoen. Individueel is er ook een mogelijkheid. De VFM geeft aan het zorgvuldig te vinden het op deze manier te doen. Spreker geeft aan twee punten nog mee te willen geven. Allereerst kan co-mediation nog gebruikt worden om voldoende vliegreuen te bereiken. Tweede punt is dat er geen reden is om iedere vijf jaar een mediator opnieuw te toetsen. Als een mediator aan de eisen van PE-punten en vliegreuen voldoet, is een toetsmoment niet nodig. Voor de rest vindt de VFM dat het er uitstekend uitziet.

De VMSZ licht toe niet te begrijpen welke extra eisen aan beëdigd mediators worden gesteld als je de kwaliteitseisen overneemt die er nu zijn bij de MfN. De VMSZ sluit aan bij de vorige spreker dat om de vijf jaar een verlenging een papierwinkel en werkverschaffing is.

De VMN merkt op dat het voorstel lijkt te gaan doen wat er nu al in de praktijk gebeurt en daar de meerwaarde niet van ziet. Ten aanzien van de verlenging, sluit spreker zich aan bij de vorige sprekers. Enkel toetsen of de mediator voldoet aan de PE-punten en vliegreuen is voldoende. Tot slot stelt de VMN de vraag wat het wetsvoorstel toevoegt, als het lijkt op de MfN-register en hoe het register zich verhoudt tot het MfN-register.

licht toe dat de toegevoegde waarde van het register in het eerdere deel van deze sessie aan de orde is gekomen.

De VMO maakt zich zorgen over de vraag of de kosten voor inschrijving in het overheidsregister niet tot gevolg hebben dat een registratie van de MfN of een andere beroepsorganisatie niet meer loont.

Het RICS geeft aan niet heel veel toe te voegen te hebben aan de vorige sprekers, maar wel de toegevoegde waarde van het register heel erg te zien. Daarbij is het van belang om te kijken wat de implicaties zijn voor het voortbestaan van alle beroepsgroepen. Indien een mediator bijvoorbeeld maar weinig mediations doet per jaar, kan dit tot gevolg hebben dat mediators geen reden zien om lid te blijven van de MfN of ADR.

De MfN merkt op steeds de woorden lidmaatschappen en verenigingen te horen en benadrukt dat aansluiten bij een register iets anders is dan een lidmaatschap. Het kwaliteitssysteem zit aan het register vast en een beroepsregistratie zegt iets over kwaliteit. Een beroepsregistratie in een kwaliteitsregister is dus wat anders dan een lidmaatschap van een (beroeps)vereniging. Reden waarom de belangenbehartiging/representatie van het veld los staat van de kwaliteit en de uitvoering daarvan in de MfN (aparte stichtingen).

De rvr geeft aan dat het belangrijkste punt is op welke wijze de toetsing plaatsvindt ten aanzien van mediators die wel zijn aangesloten bij een beroepsvereniging met een register en toetsing van een mediator die niet is aangesloten.

De Rvdr sluit zich aan bij de raad voor rechtsbijstand over de toetsing en geeft aan tevreden te zijn over de huidige kwaliteitseisen zoals die zijn gesteld door de raad voor rechtsbijstand. Er moet voor gewaakt worden dat de eisen niet minder streng worden. Spreker geeft aan dat evaluatie na 5 jaar te summier is. Indien een mediator niet meer voldoet aan alle eisen, zou daar direct actie op moeten volgen zodat het register op orde blijft. Een goed tuchtrechtsysteem kan erin voorzien dat niet slechts eenmaal per 5 jaar aan de kwaliteitseisen wordt getoetst.

vFAS merkt op dat het stellen van kwaliteitseisen niet nieuw is en absoluut noodzakelijk. De spreker geeft aan dat het veld divers is: er zijn verschillende soorten mediators. Voor wat betreft de kwaliteitseisen moet dan ook gekeken worden of er sprake is van bijvoorbeeld een buurtbemiddelaar of een notarismediator en het soort mediation waarvoor thans een kwaliteitseis geldt (scheidingsmediation). Voorkomen moet worden dat aansluiting wordt gezocht bij de gemene deler van alle spelers in het veld. De gemene deler van alle spelers zou voor vFAS neerkomen op verlaging van de kwaliteitseisen en de kwaliteit van mediation. Dat beogen wij niet met versterking van mediation in de wet en een wettelijk register. In plaats van een toetredingstoets bij registratie in het register, zou bij een verlenging van de registratie in het register een tussentijdse toetsing zoals een peer review, het behalen van jaarlijkse PE punten en intervisie moeten plaatsvinden. vFAS onderzoekt om de vijf jaar of de leden opnieuw getoetst moeten worden. Tot slot geeft vFAS aan graag meer over het klacht- en tuchtrecht te horen in het kader van het wettelijk register en de mediationwetgeving.

De NVVMA vraagt wat een beroepsorganisatie in het wetsvoorstel is, nu dat nodig is voor een beoordeling van het wetsvoorstel en of dat bijvoorbeeld ook een vereniging is. Ten aanzien van de kwaliteitseisen stelt de NVVMA de vraag in hoeverre het voorstel nu afwijkt van wat er nu ligt en of er sprake is van hetzelfde kwaliteitsniveau of dat er sprake is van een verlaging. De NVVMA geeft aan dat het niet verstandig is de eisen te verlagen en stelt de vraag waarom er een verschil is tussen toelating en verlenging en waarom er voor verlenging eisen bijkomen. Tot slot vraagt de NVVMA naar de verhouding tussen individuele mediators en bij een beroepsorganisatie aangesloten

mediator en de wijze waarop de kwaliteit wordt getoetst en bijvoorbeeld het tuchtrecht is geregeld.

De NOvA geeft aan dat er een verschil is tussen *intent* en *impact* en wel te zien dat de overheid de intentie heeft mediation te stimuleren, maar de manier waarop het wordt ingevuld niet te snappen. Spreker merkt op dat er al een kwaliteitsregister is en niet duidelijk is wat het voorstel toevoegt. De NOvA ziet niet hoe mediator wordt gestimuleerd in het voorstel dat ook niet voldoet aan het integrale afwegingskader. Het voorstel beperkt de concurrentie en belemmert innovatie. Spreker merkt op dat Donner mediation stimuleerde door subsidie. Een alternatief is ook korting op het griffierecht. Volgens de MfN zijn er in 2019 69 klachten in behandeling genomen op 51.000 mediations. Er is niet onderbouwd dat de kwaliteit niet op orde is, sterker nog, het buitenland ziet Nederland als beste land op het terrein van mediation.

De NMv geeft aan ten aanzien van de kwaliteit op een andere manier te hebben gekeken en hier wel enthousiast over te zijn, namelijk zelfde normering, helderheid en transparantie. De NMv geeft aan vragen te hebben over hoe de opleidingen, kennis en vaardigheden eruitzien en ervan uit te gaan dat er een klachtrecht is. Uniforme regels en kaders waar mediator aan moet voldoen zal rust geven in het veld. Voor wat betreft kwaliteit geeft de NMv aan vliegreun of type specialisatie van belang te vinden en niet alleen het aantal zaken. Ook het niveau van opleiders en hoe daarmee om te gaan is van belang. Gelet op het groot aantal specialisaties moet er een centrale norm komen met daarbij aanvullende nadere regels.

NIP merkt op het juist prettig te vinden dat het MfN een kwaliteitsregister heeft en daar achter te staan en zich zorgen maakt over de gemene deler en verlaging van de eisen. Welke beroepsorganisaties komen in aanmerking en welke eisen worden aan hen gesteld.

MfN licht toe dat Nederland een hoge kwaliteit aan mediationdiensten kent, zonder wetgeving. Dat is een unieke situatie. Als het anders moet dan moet het wel transparant zijn en beter zijn dan wat we nu hebben. De MfN benadrukt dat de kwaliteit niet minder moet worden omdat er dan andere mechanismen ontstaan. Als kwaliteit lager wordt, komen er meer mediators, maar minder mediations en vliegreun per mediator. Spreker geeft aan behoefte te hebben aan het totaalplaatje zodat ook richting de achterban verduidelijkt kan worden wat er nu is en wat er straks is. Kwaliteit is belangrijk, daar mag geen afbreuk aan worden gedaan. Spreker geeft aan dat nog even te willen benadrukken naast de andere opmerkingen die zijn gemaakt. Gesprekken zijn belangrijk om voort te zetten om nader te verkennen.

██████████ bedankt iedereen voor de vragen, opmerkingen en suggesties en geeft het woord aan ██████████

██████████ geeft aan op dit moment nog niet op alle vragen een antwoord te kunnen geven, omdat een deel van het voorstel nog nader zal worden uitgewerkt. Ten aanzien van het klachtrecht merkt spreker op dat in de brief van 20 januari jl. de minister heeft aangegeven dat er een klachtprocedure komt. Onder meer voor het geval een rechtzoekende ontevreden is over het geleverde werk of twijfels heeft over kwaliteit of integriteit. Voor wat betreft de extra eisen ten opzichte van de huidige eisen geldt dat dit nog nader wordt uitgewerkt mede aan de hand van deze gesprekken. ██████████ geeft aan duidelijk de wens gehoord te hebben dat de kwaliteitseisen op niveau moeten blijven en benadrukt dat de toevoegde waarde van de private registers groot is en blijft. Door middel van een aanwijzing kan een bij een aangewezen organisatie aangesloten mediator op eenvoudige manier ingeschreven worden in het register. Als losse mediator

moet je meer laten zien om aan te tonen dat je de juiste kwaliteit hebt om in het register te komen.

licht naar aanleiding van de gestelde vragen toe wat de gedachtegang is achter het beoogde systeem. Het voorstel sluit aan bij de praktijk doordat bij de uitwerking van de kwaliteitseisen wordt aangesloten bij de kwaliteitseisen die nu worden gesteld door de private organisaties. Spreker benadrukt dat het niet de bedoeling is het niveau van de kwaliteitseisen naar beneden bij te stellen. Het is juist zo dat met het wetsvoorstel wordt gekeken naar de eisen die nu door de beroepsorganisaties worden gesteld, en deze eisen vervolgens in de wet worden verankerd. Er wordt aangesloten bij het hoge niveau dat nu in de praktijk wordt gehanteerd. Vervolgens kan met het voorstel een beroepsorganisatie die kan aantonen deze wettelijke kwaliteitseisen te hanteren worden aangewezen, wat niet al te ingewikkeld zou moeten zijn aangezien de kwaliteitseisen worden gebaseerd op wat nu de praktijk is. Vervolgens kan een mediator die is aangesloten bij een aangewezen beroepsorganisatie op eenvoudige wijze worden ingeschreven in het register.

Doordat de Minister namelijk al gecheckt heeft of de organisatie waarbij de mediator is aangesloten, de wettelijke eisen toepast, kan de minister erop vertrouwen dat deze mediator aan de wettelijke eisen voldoet. In feite is door de aanwijzing van een beroepsorganisatie voor alle aangesloten mediators al getoetst of aan de wettelijke eisen wordt voldaan waardoor dat bij een verzoek tot inschrijving in het register niet nogmaals gecontroleerd hoeft te worden. Een mediator die niet is aangesloten bij een aangewezen beroepsorganisatie zal dus op andere wijze moeten kunnen aantonen dat aan diezelfde hoge kwaliteitseisen wordt voldaan wat een stuk lastiger zal zijn omdat dit maatwerk betreft. Uiteraard moet nog goed gekeken worden op welke wijze dat ingevuld gaat worden. Er ontstaat een level playing field omdat de nu gehanteerde kwaliteitseisen in de praktijk ook zullen gelden voor de individuele mediator, alleen de manier om aan te tonen dat aan deze eisen wordt voldaan varieert. De route moet voor individuele mediators echter wel opengesteld worden omdat het niet de bedoeling is een plicht tot aansluiten bij een beroepsorganisatie in het leven te roepen. Niet alleen stuit een dergelijke plicht op bijvoorbeeld het recht op vrijheid van vereniging zoals vastgelegd in het EVRM, er is ook geen andere goede reden om deze keuzevrijheid af te snijden.

Voor wat betreft de vragen die gesteld zijn over wat een beroepsorganisatie is geeft aan dat dit nog uitgewerkt wordt maar het belangrijk is om te beseffen dat het uitgangspunt is dat een beroepsorganisatie alleen kan worden aangewezen indien aangetoond kan worden dat de wettelijke eisen aantoonbaar worden toegepast. De Boer licht toe dat er weliswaar nu een hoop goed gaat, maar er niets aan in de weg staat dat een organisatie wordt opgericht die stelt dat zijn leden kwalitatief goede mediators zijn. Voor de rechtzoekende hoeft niet kenbaar te zijn of dit inderdaad het geval is. Voor wat betreft de aanwijzing als beroepsorganisatie geldt uiteraard dat niet iedere organisatie die claimt een mediationorganisatie te zijn wordt aangewezen. De organisatie zal daadwerkelijk aantoonbaar de wettelijke kwaliteitseisen moeten kunnen waarmaken. De bevordering van mediation komt ook tot stand als vanuit de overheid de spelregels helder worden gesteld op een toekomstbestendige en transparante wijze waarbij er gelijke kansen zijn voor mediationorganisaties die voldoen aan het hoge niveau. Daarmee volstaat het voorstel bijvoorbeeld ook de proportionaliteitstoets en de regels van de interne markt.

Voor wat betreft de gemaakte opmerkingen over de verlenging na vijf jaar geeft De Boer aan dat het niet zo is dat iedere vijf jaar een beëdigd mediator opnieuw moet worden ingeschreven met opnieuw alle toegangsvoorwaarden. Van een dergelijke vorm van herinschrijving is geen sprake. De vijf jaar moet worden gezien als een toetsmoment.

Een ingeschreven mediator zal bijvoorbeeld kennis en kunde moeten bijhouden waarbij er op enig moment aangetoond zal moeten worden dat dit inderdaad zo is. Nu is deze termijn gesteld op vijf jaar. Het is een toetsmoment of bijvoorbeeld aan de vlieguren is voldaan en de vereiste PE punten zijn gehaald. Het is niet zo dat een mediator na vijf jaar uit het register wordt gehaald, om vervolgens opnieuw te worden ingeschreven, dat zou disproportioneel zijn en dient geen enkel doel. [REDACTED] benadrukt vervolgens dat voor een mediator die is aangesloten bij een aangewezen mediationorganisatie en ingeschreven in het register en deze organisatie onverhoopt zijn aanwijzing verliest er coullance zal worden gehanteerd waarbij de mediator de tijd krijgt alsnog aan te tonen aan de wettelijke kwaliteitseisen te voldoen.

Voor wat betreft de gestelde vragen ten aanzien van aanvullende eisen die worden gesteld aan mediators die zijn aangesloten bij een aangewezen mediationorganisatie geeft [REDACTED] aan dat bijvoorbeeld gedacht kan worden aan de VOG en een bewijs van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Het is niet de bedoeling om de eisen omlaag te gaan stellen. Spreker licht toe dat het bij de uitwerking gaat om het bepalen van het niveau van een goede mediator, welke opleiding is bijvoorbeeld vereist nu ook daar grote verschillen zijn in de praktijk. Voor deze kwaliteitseisen wordt dus aangesloten bij het goede wat is ontwikkeld in de praktijk. Dat een mediator die is aangesloten bij een aangewezen beroepsorganisatie een goede opleiding heeft gevolgd is al gecontroleerd bij de aanwijzing. Ingeschreven staan bij een organisatie is daardoor een sterke prikkel. We stellen die andere route ook open, maar dat is een stuk moeilijker te bewijzen.

De Rvr vraagt of het met het wetsvoorstel mogelijk is dat een mediator zich inschrijft via de korte route en zich daarna snel uitschrijft bij de beroepsorganisatie.

[REDACTED] licht toe dat deze persoon zich dan niet meer kan beroepen op het aangesloten zijn bij een aangewezen organisatie dus vervolgens onder het andere regime komt te vallen. Dergelijke sluiproutes moeten uiteraard gedicht worden.

De MfN vraagt of de borging van de kwaliteitseisen (uitvoering van kwaliteitssystemen) dus het voldoen aan de onderhoudseisen, onderhoud vakbekwaamheid en de controle daarvan, bij de organisatie zelf blijven.

[REDACTED] licht toe dat het systeem er op neer komt dat voor mediators die zijn aangesloten bij een aangewezen organisatie geldt dat deze de onderhouds- en uitoefeningseisen middels de beroepsorganisatie waarmaakt. Ook na inschrijving in het overheidsregister geldt dat de wettelijke kwaliteitseisen aansluiten bij de gehanteerde praktijk, de Minister middels de aanwijzing controleert of een beroepsorganisatie de wettelijke kwaliteitseisen hanteert en vervolgens de individuele mediator op deze manier kan aantonen aan de onderhoudseisen te voldoen. De organisatie checkt de individuele mediator. De Minister checkt de organisatie.

Ten aanzien van het klacht- en tuchtrecht benadrukt De Boer dat het is goed dat het tuchtrecht er is. Omdat iedere eis die een beroepsorganisatie stelt een tegenhanger moet hebben voor de individuele mediator, geldt dat het klachtrecht in feite de tegenhanger is van het tuchtrecht. De klachtprocedure wordt breed opengesteld zodat de klachtenprocedure in de praktijk kan aansluiten op het tuchtrecht. Stel dat er middels het tuchtrecht een mediator wordt uitgeschreven bij een organisatie, dan kan de organisatie een klacht indienen bij het overheidsregister zodat er gevolgen kunnen worden verbonden aan het feit waaraan de tuchtrechtelijke veroordeling ten grondslag ligt.

Het NIP geeft aan dat een psycholoog-mediator zich als psycholoog aan de NIP-code moet houden en dat klachten niet alleen ingediend kunnen worden bij het MfN-register maar ook bij het NIP.

licht toe dat het erom gaat dat er een gelijk speelveld wordt gecreëerd. De gedachte achter het wetsvoorstel is het stimuleren van mediation, onder meer door middel van een register waarin rechtzoekenden makkelijk hun weg kunnen vinden. Gelet op de tijd dankt de spreker voor vragen en inbreng, deze helpen voor de uitwerking en geeft aan dat dit zal worden meegenomen in de bespreking met de Minister. Het streven is om het conceptwetsvoorstel voor het einde van het jaar in internetconsultatie te brengen. geeft aan dat met de gegeven input aan de slag wordt gegaan en met name het nut en de noodzaak en de verhouding tussen het huidige systeem en het systeem van het wetsvoorstel in de Memorie van Toelichting duidelijk gemaakt zal moeten worden.

VFM benadrukt nog dat zonder wetgeving mediation niet wordt gestimuleerd. Spreker hoort geluiden dat er geklaagd wordt over het feit dat er te weinig mediations zijn. Deze wetgeving kan eraan bijdragen dat mediation wordt gestimuleerd. Wetgeving is hard nodig, dus bij deze de oproep om hard door te gaan met het goede werk.

geeft aan dat het verslag zal worden toegestuurd. De gegeven input wordt meegenomen en zal tevens zo goed mogelijk verwerkt worden in het conceptwetsvoorstel en in de memorie van toelichting. Schriftelijke reacties zijn van harte welkom. Het zou fijn zijn als dat volgende week binnen is. Meinema bedankt iedereen nogmaals hartelijk en sluit de sessie.